

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

HISTORIA SZTUKI

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

Warszawa 2013

Część I.**Zadanie 1. (0–2)**

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość stylów i ich chronologiczne uporządkowanie (I 1.b.1)

a)

Poprawna odpowiedź:

A. barokowy, B. secesyjny, C. gotycki

1 p. – za podanie nazw 3 stylów**0 p.** – za podanie nazw 2–0 stylów**b)**

Poprawna odpowiedź: C, A, B

1 p. – za prawidłową chronologię**0 p.** – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi**Zadanie 2. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość terminologii z zakresu sztuk plastycznych (I 2.b.2)

Poprawna odpowiedź:

Churrigueryzm – b)

Sztafaż – c)

Plafon – a)

1 p. – za podanie 3 poprawnych informacji**0 p.** – za podanie 2–0 poprawnych informacji**Zadanie 3. (0–4)**

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki (I 1.b.1) i opisanie ich formy (II 2.1)

Poprawna odpowiedź / przykłady poprawnych odpowiedzi:

Dzieło A

a) Hermes z małym Dionizosem

b) okres klasyczny/późnoklasyczny

c) Postać ujęta w kontrapoście / kręgosłup wygięty w kształcie litery „s” / idealizacja / wierne oddanie anatomii / mimetyzm / dbałość o szczegół / twarz nie zdradza emocji / zróżnicowanie faktur / kompozycja lekko zdynamizowana / proporcje obliczane matematycznie / kompozycja dwupostaciowa / wykorzystanie podpórki / smukłość postaci / elegancja / asymetria / akt.

Dzieło B

a) Gal zabijający żonę i popełniający samobójstwo

b) okres hellenistyczny

c) Kompozycja dwufiguralna / patos / wierne oddanie anatomii / realizm (mimetyzm) / dbałość o szczegół / twarze zdradzają emocje (cierpienie) / zróżnicowanie faktur / dynamika / przewaga diagonali / asymetria/ ekspresja / akt.

Dzielo C

a) Kuros

b) okres archaiczny

c) Postać sztywna (hieratyzm) / frontalizm / jedna noga lekko wysunięta do przodu / postawa krocząca / ręce opuszczone wzdłuż ciała, dłonie zaciśnięte/ uproszczenie anatomii / dekoracyjne opracowanie włosów / na twarzy uśmiech (archaiczny uśmiech, który nie zdradza prawdziwych emocji) / symetria / wertykalizm / zwarta bryła / statyka / akt.

a)b)

1 p. – za podanie 6–5 poprawnych informacji

0 p. – za podanie 4–0 poprawnych informacji

c)

po **1 p.** – za 2 poprawne cechy każdego z dzieł

po **0 p.** – za 1–0 poprawnych cech każdego z dzieł

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość tematów ikonograficznych (I 3)

Poprawna odpowiedź:

a) A. Salome z głową Jana Chrzciciela / Salome, B. Adam i Ewa / Grzech pierworodny

b) Biblia (Nowy i Stary Testament)

1 p. – za 3–2 poprawne informacje

0 p. – za 1–0 poprawnych informacji

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Zidentyfikowanie artysty na podstawie jego wypowiedzi i zawartej w niej myśli estetycznej (II 1.3)

Poprawna odpowiedź:

A. Sol Le Witt, B. Kurt Schwitters, C. Kazimierz Malewicz

1 p. – za przyporządkowanie 3 artystów

0 p. – za przyporządkowanie 2–0 artystów

Zadanie 6. (0–2)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki oraz określenie ich funkcji (I 1.b.1)

Poprawna odpowiedź:

A. Deir El Bahari / Teby / Egipt, świątynia / funkcja sakralna / funkcja sepulkralna

B. Wenecja, biblioteka / funkcja użyteczności publicznej

C. Warszawa / Łazienki w Warszawie, pałac / miejsce wypoczynku króla / funkcja rezydencjonalna, muzeum

D. Ronchamp, kaplica / funkcja sakralna

2 p. – za podanie 8–7 poprawnych informacji

1 p. – za podanie 6–4 poprawnych informacji

0 p. – za podanie 3–0 poprawnych informacji

Zadanie 7. (0–2)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki (I 1.b.1)

Poprawna odpowiedź:

- A. Daumier, realizm
- B. Morisot, impresjonizm
- C. Rossetti, prerafaelici / Bractwo Prerafaelitów
- D. Gauguin, Gauguin, postimpresjonizm
- E. Delacroix, romantyzm

2 p. – za podanie 10–9 poprawnych informacji

1 p. – za podanie 8–5 poprawnych informacji

0 p. – za podanie 4–0 poprawnych informacji

Zadanie 8. (0–1)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość gatunków sztuki i technik sztuk plastycznych (I 2.a.1)

Poprawna odpowiedź:

- A. ready makes
- B. serigrafia
- C. kolaż

1 p. – za podanie 3 poprawnych informacji

0 p. – za podanie 2–0 poprawnych informacji

Zadanie 9. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wskazanego artysty (I 1.b.4)

Poprawna odpowiedź:

Jutrzenka, Madonna przy schodach, Portret Giuliana di Medici (alegoria życia aktywnego)

1 p. – za podkreślenie 3 dzieł

0 p. – za podkreślenie 2–0 dzieł lub podkreślenie więcej niż 3 dzieł

Zadanie 10. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wskazanych artystów (I 1.b.4)

Poprawna odpowiedź:

René Magritte – surrealizm, Victor Vasarely – op-art, Georges Braque – kubizm, Giacomo Balla – futuryzm, Ernst Ludwig Kirchner – ekspresjonizm

1 p. – za podanie 5–4 poprawnych informacji

0 p. – za podanie 3–0 poprawnych informacji

Zadanie 11. (0–2)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość terminologii z zakresu sztuk plastycznych (I 2.b.1)

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

Arkady (łuki) / kolumny / kapitele korynckie (kapitele) / filary / kasetony / rozety (w kasetonach) / sklepienie żaglaste / belkowanie / gzyms / strop / oculusy (okrągłe okienka) / pilastry / nawa główna / nawy boczne / portal / archiwolty / imposty (nasadniki).

2 p. – za podanie 5 poprawnych cech

1 p. – za podanie 4–3 poprawnych cech

0 p. – za podanie 2–0 poprawnych cech

Zadanie 12. (0–2)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość przedstawionego dzieła (I 1.b.1), rozpoznanie techniki plastycznej (I 2.a) i opisanie jego formy (II 2.1)

Poprawna odpowiedź / Przykłady poprawnych odpowiedzi:

a) Magdalena Abakanowicz / Abakanowicz

b) Abakan czerwony (abakan)

c) XX w.

d) Tkanina artystyczna / tkanina / rzeźba z wykorzystaniem tkaniny / sisal

e) Kompozycja przestrzenna / abstrakcyjna / ostry element przeciwstawiony jest obłemu kształtowi / bogata faktura / rola barwy czerwonej / formy organiczne / dynamika / duża skala / forma zawieszona w przestrzeni (atektonika).

1 p. – za podanie 4 poprawnych informacji w punktach od a) do d)

1 p. – za podanie 2 poprawnych cech w punkcie e)

0 p. – za błędną/niepełną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Część II. Analiza porównawcza dzieł sztuki

Zadanie 13. (0–20)

Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Porównanie przedstawionych dzieł malarskich pod względem kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji; sformułowanie wniosku dotyczącego formy przedstawionych dzieł (II, III)

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

A. Kompozycja

Obraz A	Obraz B
kształt pola obrazowego – poziomy prostokąt kompozycja zamknięta (wszystkie ważne elementy ograniczone są ramą obrazu) kompozycja dośrodkowa kompozycja dynamiczna dominują linie diagonalne	kształt pola obrazowego zbliżony do kwadratu kompozycja otwarta obraz jest płaski, (jednoplanowość) dominują kierunki wertykalne i diagonalne kompozycja dynamiczna

• plany są wyodrębnione • perspektywa linearna (zbieżna) • skróty perspektywiczne • brak wyraźnego centrum • kompozycja figuralna we wnętrzu • po lewej jedna postać przeciwstawiona jest trzem postaciom z prawej strony • kompozycja asymetryczna • bliski kadr	• plany słabo wyodrębnione • dominantę kompozycyjną stanowi kobieta w niebieskiej sukni • brak tradycyjnej perspektywy • perspektywa kulisowa • kompozycja dwupostaciowa / postacie kobiece siedzą równolegle do siebie • postaci ujęte frontalnie • asymetria • horror vaccui

po 3 p. – za podanie 6 poprawnych cech każdego obrazu

po 2 p. – za podanie 5–4 poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 poprawnych cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 poprawnych cech każdego obrazu

B. Kolorystyka

• szeroka gama barwna; przeważają barwy ciepłe • przeważają barwy złamane / występują zarówno barwy czyste i złamane • występują silne kontrasty walorowe • kolor lokalny w partiach oświetlonych • w partiach zaciemnionych dążenie do czerni / występują barwy szare, żółcienie, biele, czerwienie, siena, ugier, umbra, zgaszony oranż, czerń, drobne plamy zieleni • brak wyraźnych kontrastów temperaturowych • barwy nasycone • dominuje żółć i czerwień • tło utrzymane w barwach ziemi • plama różnicowana walorowo • repetycja barwna żółci i czerwieni	• szeroka gama barwna (chłodne i ciepłe barwy) • barwy czyste • intensywne/ nasycone • dominują barwy podstawowe • barwy silnie skonstrastowane temperaturowo • kontrasty dopełnieniowe • występują barwy: ciemny błękit, jasna czerwień, oranż, turkus i czerń • występują kontrasty walorowe • przewaga barw chromatycznych • płaska plama barwna otoczona konturem • repetycja barwna

po 2 p. – za podanie 4 poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 poprawnych cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 poprawnych cech każdego obrazu

C. Światłocien

• źródło światła niewidoczne / światło pada spoza obrazu • światło pada z lewego górnego narożnika • źródło światła nieokreślone / prawdopodobnie z okna • kilka punktów jasno oświetlonych (np. twarze, obrus), najciemniejszy punkt to tło za postacią po lewej	• źródło światła niewidoczne / źródło światła poza obrazem • światło jest równomiernie rozłożone • źródło światła nieokreślone • synteza światła i barwy • zauważenie najjaśniejszych i najciemniejszych elementów kompozycji

• światłocień modeluje formy równomiernie, głęboko• chiaroscuro / silne kontrasty światła i cienia• maniera tenebrosa• światło punktowe• luminizm• efekt contra luce• alternacja planów świetlnych / światło buduje głębię• światło chłodne• bliki świetlne• prawa strona rozświetlona, lewa w cieniu	• brak tradycyjnego modelunku światłocieniowego / brak cieni

po 2 p. – za podanie 4 poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 poprawnych cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 poprawnych cech każdego obrazu

D. Ekspresja (wyraz)

• najważniejszym czynnikiem budowy obrazu jest światło• realistyczny sposób obrazowania / mimetyzm• dbałość o szczegóły• zróżnicowanie faktur malowanych przedmiotów• gładka faktura• istotne gesty, mimika i pozy postaci• nastrój pogodny• interakcje między postaciami• iluzyjność przedstawienia• zestawienie beztroskiej rozrywki z moralizatorskim napomnieniem (gest postaci w prawym górnym rogu)	• najważniejszym czynnikiem budowy obrazu jest płaska plama barwna otoczona konturem / cloisonizm• istotna rola barwy / dekoracyjne działanie koloru• deformacja postaci / syntetyczna forma• dekoracyjny charakter obrazu• obraz malowany dosyć gładko, ale widać ślady dotknięć pędzla• brak dbałości o szczegóły• z postaci emanuje spokój i obojętność• ograniczona gestykulacja i mimika• brak relacji między postaciami• nastrój spokoju

po 2 p. – za podanie 4 poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 poprawnych cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 poprawnych cech każdego obrazu

E. Krótkie wnioski końcowe

Obydwa obrazy przedstawiają temat związany z muzyką. Środki artystyczne wykorzystane w pierwszym z nich, takie jak intensywna rola światła, świadczą, że jest to dzieło barokowe i zalicza się do nurtu caravaggionizmu. Drugi obraz, oddziałujący intensywną, płasko nakładaną barwą oraz syntezą formy wpisuje się w estetykę typową dla fowizmu.

2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania obu dzieł

1 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania jednego dzieła lub wskazanie stylu obu dzieł

0 p. – za błędną/niepełną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Część III. Wypracowanie**Zadanie 14. (0–10)**

Temat 1. Na czterech wybranych przykładach dzieł (innych niż reprodukowane w arkuszu) scharakteryzuj zjawisko caravaggionizmu w malarstwie europejskim.

Temat 2. Na czterech wybranych przykładach dzieł malarskich lub rzeźbiarskich scharakteryzuj sposoby przedstawiania i znaczenie motywów muzycznych w sztuce.

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Przedstawienie i ocenianie wybranych zagadnień z zakresu historii sztuki; sformułowanie przejrzystej i logicznej wypowiedzi pisemnej (I, II, III)

1. Konstrukcja wypowiedzi

- 2 p.** – kompozycja pracy właściwa: zachowane proporcje między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznie argumentów; wywód klarowny
- 1 p.** – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami, logiczny dobór większości poprawnych merytorycznych argumentów
- 0 p.** – niewłaściwa kompozycja i nielogiczny dobór większości argumentów

2. Trafność przytoczonych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem (sposób werbalizowania wrażeń wizualnych)

- 4 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa wskazanej w temacie liczby dzieł
- 3 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa większości wymaganych dzieł
- 2 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa połowy wskazanej liczby dzieł lub niepełna (formalna lub treściowa) analiza wszystkich przykładów
- 1 p.** – elementy poprawnej analizy formalnej i treściowej mniej niż połowy wymaganych dzieł
- 0 p.** – niepoprawna analiza formalna większości przytoczonych dzieł lub niewłaściwy dobór dzieł, lub błędna interpretacja większości przytoczonych dzieł

3. Znajomość materiału historyczno-artystycznego

- 2 p.** – poprawna faktografia: znajomość opisywanego okresu – ludzie, fakty, wydarzenia, daty, kierunki, style i tendencje oraz ich wpływ na indywidualny styl artysty
- 1 p.** – w faktografii dopuszczalne usterki lub nieliczne błędy; pobieżna znajomość opisywanego okresu
- 0 p.** – większość przytoczonych faktów jest błędna

4. Terminy i pojęcia

- 1 p.** – poprawna, różnorodna terminologia związana z opisem dzieł architektury i sztuk plastycznych, używana swobodnie we właściwym kontekście
- 0 p.** – w terminologii związanej z opisem dzieł sztuki liczne błędy lub jej brak

5. Język i styl

- 1 p.** – język komunikatywny mimo błędów
- 0 p.** – język niekomunikatywny